

De rol van gemeenten op het gebied van jongeren in de openbare ruimte

Waarom sta ik hier vandaag op de Dag van de Openbare Ruimte?

Het begon met een melding van hangjongeren in een pas opgeknapt speeltuin. De gemeente had geïnvesteerd in nieuwe speeltuinen voor kinderen en tegelijkertijd het onderhoud voor de trapveldjes vermindert. Veel jongeren trokken, logischerwijs, naar de mooie speeltuinen toe. Wat nu meneer de jongerenwerker? We gingen het gesprek aan en van daaruit ontstond een mooi project: de playgrounds in de gemeente Heerenveen. Inmiddels liggen er in vele wijken en dorpen fantastische playgrounds, door de jongeren en hun omgeving bewerkstelligd. Tijdens 1 van zo'n project kwam ik in contact met Kompan en ontstond een mooie samenwerking.

Nederland haalt bij lange na niet de gestelde norm voor percentage oppervlakte voor sport- en ontmoetingsplekken voor kinderen/jongeren in Nederland. Is dat een probleem dan? Ja, dat is een probleem. Meest trieste voorbeeld zijn vele vinexwijken zonder enkele speelvoorziening voor jongeren. Pas als toen ze met zijn allen voor de supermarkt gingen staan, viel er ons iets op. Maar er zijn meer voorbeelden van hoe het niet moet. Die gemeente die er 5 jaar over doet om alleen een locatie toe te wijzen aan een groep enthousiaste skaters, terwijl het geld allang geregeld is. Kortom, geven we ze de ruimte die ze verdienen?

Jantje Beton en zelfs de ANWB besteden al eens aandacht aan de ruimte die kinderen en jongeren nodig hebben. Mijn ervaring is dat er op gemeentehuizen veelal een strijd gaande is tussen afdelingen, waar ROM altijd of meestal aan het langste eind trekt. Nee, dat kan daar niet. Einde discussie. Dat doen ze in België toch beter...

Met name de krimp die de rurale regio's parten speelt, maakt de noodzaak om meer ruimte te geven in letterlijke en figuurlijke zin, aan jongeren enorm duidelijk. In veel dorpsvisies zijn de jongerenpagina's mager of ontbreken. Ja, starterswoningen die moeten er komen. We worstelen er mee. Geef jongerenparticipatie een grotere kans. Doe meer dan alleen die Jongerenraad, vol met jongeren die het toch wel redden.

Luister naar jongeren. Luister naar ze.

Goed luisteren, maakt dat je als gemeente veel goedkoper, veel meer kunt bereiken. Want aanbodgericht is veel minder efficiënt dan vraaggericht. En toch gebeurt het massaal, met sportstimulering, educatie en cultuur. Maar op een vraag hebben we meestal geen antwoord, of het duurt 2 jaar voor de besluitvorming zover is. Vraaggericht werken en jongerenparticipatie creëert meer betrokkenheid, het sluit beter aan bij de behoeften en jongeren leren er veel van. Non-formeel leren stond vorig jaar hoog op de Europese agenda. Wat doet u ermee? Als je kansen biedt, kun je ook makkelijker regels stellen. Het werkt preventief en pro-actief.

Na een periode van vooral curatief en specifiek jeugdbeleid gericht op overlast, zorg en het tegengaan van problemen. Is er een trend gericht op positief jeugdbeleid. Gericht op kansen, talenten en vooral het voorkomen van problemen. Oftewel pro-actiefbeleid. Iets wat Zapeffect erg aanspreekt en wat de samenwerking tussen Kompan en Zapeffect bijzonder maakt. Pro-actief beleid is beleid dat geen problemen voorkomt, maar oorzaken van het ontstaan van problemen tegengaat. Alles begint met communicatie, ik noem het "in contact zijn". Het is de basis van goed welzijnswerk. Jongerenwerk Nieuwe Stijl en Welzijn Nieuwe Stijl zijn hot. Terecht, maar het is niks nieuws. Helaas wel nodig. Gelukkig is dus recent meer aandacht voor positief jeugdbeleid. Afgelopen maandag was er nog een conferentie. Zapeffect gaat uit van de eigen kracht en ondersteund jongeren en de omgeving zodat die zo zelfstandig mogelijk verder kunnen. De rol van gemeenten hoeft dan alleen voorwaardenscheppend en faciliterend te zijn. Ook zal de gemeente dynamischer moeten zijn om in te kunnen spelen op een vraag.

In deze tijd van de broekriem aanhalen liggen er kansen, zoals SROI (Social Return On Investment). Wat levert dit nou op als maatschappelijk rendement, dat jongerencentrum of project. Zie zapeffect.nl voor meer informatie over SROI.

De Overdeschuttinggooiementaliteit. Kent u die? Ik heb een probleem, ik neem daarover contact met iemand op en die lost het voor mij op. En wel meteen. Mooi niet dus, zo doen we dat niet (meer). Wat gaan we er samen aan doen en wie kan ons daarbij helpen? Rondom overlast gaat het heel vaak puur om communicatie, gehoord willen worden, aandacht of een gebrek aan communicatie tussen beide partijen. Investeer in goede professionals die dat kunnen stimuleren! Communiceer met i.p.v. over. Daar biedt social media een geweldige kans voor, niet als totaal oplossing, maar als een aanvulling, een hele grote aanvulling dat wel.

Strenger straffen? Beter beschermen, voorkom problemen. Zolang het AMK nog wachtlijsten heeft moet meneer Teeven zijn mond houden en moeten we ons allemaal kapot schamen dat er zoveel kinderen in Nederland te maken krijgen met agressie en verwaarlozing.

Geven we jongeren de ruimte die ze nodig hebben en beschermen we ze genoeg? Nee, we zijn goed op weg, maar we zijn er nog niet.